

HMOTNÝ A NEHMOTNÝ MAJETEK V PRAXI

- komentář
- příklady
- výklad změn

HMOTNÝ A NEHMOTNÝ MAJETEK V PRAXI

- **komentář**
- **příklady**
- **výklad změn**

18. aktualizované vydání

**Ing. Pavel Prudký
Ing. Milan Lošťák**

Nakladatelství ANAG

Případné zásadní legislativní změny, k nimž dojde v období mezi jednotlivými vydáními, budou ošetřeny formou vkládané aktualizace, která bude po dobu prodejnosti publikace volně ke stažení na www.anag.cz. Nutnost aktualizace posuzuje na základě legislativních změn výhradně autor ve spolupráci s nakladatelstvím. Aktualizace však v žádném případě nemohou nahradit nová vydání knihy.

Aktualizaci zašleme zdarma na vyžádání

anag@anag.cz, tel.: 585 757 411

© Ing. Pavel Prudký, Ing. Milan Lošťák, 2019

© Nakladatelství ANAG, 2019

ISBN 978-80-7554-219-9

OBSAH

Úvod	9
I. DRUHY HMOTNÉHO A NEHMOTNÉHO MAJETKU	11
A. Hmotný majetek	14
1. Samostatné hmotné movité věci	14
1.1 Zabudované samostatné hmotné movité věci	17
1.2 Soubory hmotných movitých věcí	21
2. Budovy, domy a jednotky	22
3. Stavby	24
3.1 Hmotný majetek využívaný k výrobě elektřiny ze slunečního záření	25
4. Pěstitelské celky trvalých porostů	26
5. Dospělá zvířata a jejich skupiny	26
6. Jiný majetek	27
6.1 Technické zhodnocení, které nezvyšuje vstupní cenu a zůstatkovou cenu hmotného majetku	27
6.2 Výdaje na otvírky nových lomů, pískoven a hlinišť	29
6.3 Technické rekultivace	29
6.4 Výdaje související s finančním leasingem	29
6.5 Právo stavby u poplatníka, který nevede účetnictví	31
7. Vymezení okamžiku vzniku hmotného majetku	33
8. Uplatnění odpisů majetku v daňových výdajích (nákladech)	34
B. Nehmotný majetek	36
1. Zřizovací výdaje	40
2. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	41
3. Software	41
4. Ocenitelná práva	42
5. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	43
6. Technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku s pořizovací cenou nižší než 60 000 Kč	43
7. Goodwill	43
8. Nehmotný majetek pořízený na dobu určitou	45
C. Změny limitů	45
II. POŘÍZENÍ HMOTNÉHO A NEHMOTNÉHO MAJETKU A JEHO EVIDENCE	48
1. Daňová evidence a jednoduché účetnictví	48
1.1 Pořízení majetku koupí za hotové	48
1.2 Pořízení majetku na fakturu	49

1.3	Pořízení majetku ve vlastní režii	49
1.4	Získání majetku bezúplatně	50
1.5	Pořízení majetku formou finančního leasingu.....	51
2.	Evidence v účetnictví.....	53
2.1	Pořízení majetku koupí za hotové	53
2.2	Pořízení majetku na fakturu.....	53
2.3	Pořízení majetku ve vlastní režii	54
2.4	Získání majetku bezúplatně	54
2.5	Pořízení hmotného majetku formou finančního leasingu.....	56
III.	HMOTNÝ A NEHMOTNÝ MAJETEK VYLOUČENÝ Z ODPISOVÁNÍ	58
A.	Hmotný majetek vyloučený z odpisování	58
B.	Nehmotný majetek vyloučený z odpisování	61
IV.	VSTUPNÍ CENA	63
1.	Vstupní cena u majetku pořízeného úplatně.....	63
2.	Vstupní cena u majetku pořízeného ve vlastní režii	69
3.	Vstupní cena u majetku získaného převodem práva.....	69
4.	Vstupní cena u majetku nabytého bezúplatně	70
5.	Vstupní cena majetku nabytého jiným způsobem.....	70
6.	Vstupní cena technického zhodnocení majetku, který není vymezen zákonem jako hmotný majetek	71
7.	Vstupní cena při přemístění majetku ze zahraničí - přepočtená zahraniční cena.....	71
8.	Vstupní cena převzatá od původního majitele.....	72
9.	Společné problémy stanovení vstupní ceny.....	72
9.1	Technické zhodnocení v prvním roce odpisování	72
9.2	Vstupní cena a daně.....	73
9.2.1	DPH.....	73
9.2.2	Ostatní daně	74
9.3	Změny vstupní ceny	74
9.4	Zahrnutí části úroků do vstupní ceny	76
9.5	Vstupní cena u majetku pořízeného s dotací	77
9.6	Náklady nezahrnované do vstupní ceny	78
9.7	Vstupní cena a technické zhodnocení	78
9.8	Vstupní cena u majetku ve spoluvlastnictví.....	80
9.9	Vstupní cena a vyvolaná investice	80
9.10	Vstupní cena při pokračování v odpisování vloženého majetku.....	81
9.11	Vstupní cena po provedení technického zhodnocení nájemcem u odpisovatele při ukončení nájmu	82
10.	Zvláštnost při pořizování nehmotného majetku.....	82

V. TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ	83
1. Definice technického zhodnocení.....	83
2. Důsledky technického zhodnocení	85
3. Závazné posouzení technického zhodnocení.....	86
4. Technické zhodnocení nehmotného majetku.....	87
VI. ZÁSADY ODPISOVÁNÍ	88
1. Roční odpis hmotného majetku	88
2. Polovina ročního odpisu hmotného majetku.....	90
2.1 Majetek evidovaný ke konci zdaňovacího období.....	90
2.2 Majetek evidovaný na začátku zdaňovacího období	90
3. Žádný odpis.....	92
4. Účetní odpis	97
5. Daňový odpis dlouhodobého nehmotného majetku.....	97
6. Odpisování po provedení technického zhodnocení	100
6.1 Technické zhodnocení hmotného majetku.....	100
6.1.1 Rovnoměrně odpisovaný majetek	100
6.1.2 Zrychleně odpisovaný majetek	100
6.1.3 Výjimky z výše uvedeného postupu odpisování technického zhodnocení hmotného majetku	101
6.2 Technické zhodnocení nehmotného majetku	101
6.2.1 Technické zhodnocení nehmotného majetku u poplatníků s daňovou evidencí	101
6.2.2 Technické zhodnocení nehmotného majetku u poplatníků s účetnictvím.....	101
7. Odpisování při změně zákona.....	102
7.1 Změna odpisové skupiny.....	102
7.2 Prodloužení doby odpisování	102
7.3 Jiná změna zákona.....	103
7.3.1 Zavedení samostatného způsobu odpisování technologií pro výrobu elektřiny ze slunečního záření	103
VII. NOSITELÉ ODPISŮ – KDO MŮŽE ODPIS UPLATNIT.....	104
1. Odpisovatel.....	104
2. Nájemce	105
2.1 Pacht obchodního závodu	105
2.2 Technické zhodnocení pronajatého majetku a výdaje související s leasingem (§ 26 odst. 3 písm. a) a písm. c) zákona)	106
3. Technická rekultivace	112
4. Zajištění dluhu převodem práva.....	112
5. Hmotný majetek na cizím pozemku	112

6.	Nepeněžitě vklady	112
6.1	Nabytí hmotného a nehmotného majetku vkladem	112
6.2	Nabytí hmotného a nehmotného majetku přemístěním.....	113
VIII.	ZPŮSOBY ODPISOVÁNÍ	114
1.	Pokračování v započatém odpisování.....	116
2.	Způsoby odpisování.....	121
2.1	Rovnoměrné odpisování (§ 31 zákona).....	121
2.2	Zrychlené odpisování (§ 32 zákona).....	129
2.2.1	Zrychlené odpisování majetku bez technického zhodnocení	131
2.2.2	Zrychlené odpisování majetku s provedeným technickým zhodnocením.....	133
2.3	Časové odpisování.....	136
2.3.1	Pronajímaný hmotný movitý majetek u finančního leasingu	136
2.3.2	Majetek včetně staveb s omezenou dobou trvání	138
2.3.3	Technické zhodnocení nemovitě kulturní památky.....	139
2.3.4	Matrice, zápustky, formy, modely a šablony	139
2.3.5	Právo užívání nehmotného majetku na dobu určitou.....	140
2.3.6	Společná pravidla pro časové odpisování	140
2.4	Odpis dospělých zvířat a jejich skupin	142
2.5	Odpis nehmotného majetku	143
2.5.1	Účetní odpis goodwillu	146
2.5.2	Nehmotný majetek v daňové evidenci.....	146
2.6	Účetní odpis dlouhodobého nehmotného majetku	147
2.7	Časové odpisování technického zhodnocení nehmotného majetku.....	147
2.7.1	Technické zhodnocení v průběhu odpisování	147
2.7.2	Technické zhodnocení odepsaného nehmotného majetku.....	148
2.7.3	Technické zhodnocení odepsaného nehmotného majetku s právem užívání na dobu určitou při prodloužení doby užívání.....	148
3.	Mimořádné odpisy.....	149
3.1	Technické zhodnocení u majetku, u něhož jsou uplatněny mimořádné odpisy	153
4.	Odpisy hmotného majetku využívaného k výrobě elektriny ze slunečního záření.....	154
4.1	Odpisy technického zhodnocení majetku k výrobě solární energie.....	154
5.	Komponentní odpisování.....	154

IX. POSTUP ODPISOVÁNÍ.....	157
1. Stanovení vstupních informací.....	157
2. Určení odpisové skupiny.....	158
3. Volba způsobu odpisování.....	167
4. Výpočet odpisů.....	168
5. Výpočet odpisů při nové registraci k DPH a při zrušení registrace k DPH	168
5.1 Odpisy při nové registraci k DPH.....	168
5.2 Odpisy při zrušení registrace k DPH.....	171
X. LIKVIDACE MAJETKU	174
1. Zůstatková cena.....	174
2. Ukončení odpisování	174
3. Likvidace majetku a zůstatková cena	177
4. Likvidace neodpisovaného majetku	180
5. Proúčtování zůstatkových cen v účetnictví.....	181
XI. POŘÍZENÍ HNOTNÉHO MAJETKU FORMOU FINANČNÍHO LEASINGU	183
1. Podmínky finančního leasingu	183
1.1 Podmínky finančního leasingu do 31. 12. 2007	183
1.2 Podmínky finančního leasingu od 1. 1. 2008	184
1.3 Podmínky finančního leasingu od 1. 4. 2009	188
1.4 Podmínky finančního leasingu od 1. 1. 2011	189
1.5 Podmínky finančního leasingu od 20. 7. 2009 do 30. 6. 2010 (pomoc při řešení hospodářské krize).....	191
1.6 Finanční leasing hmotného majetku využívaného k výrobě elektřiny ze slunečního záření	192
1.7 Podmínky finančního leasingu od 1. 1. 2015.....	194
2. Výpočet měsíční splátky úplaty za finanční leasing	197
3. Ukončení finančního leasingu	205
4. Nájemné při postoupení finančního leasingu.....	206
XII. PÉČE O MAJETEK.....	208
1. Rezervy na opravy hmotného majetku.....	208
2. Inventarizace majetku	211
XIII. ODPOČET NA PODPORU POŘÍZENÍ MAJETKU NA ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ	214
XIV. VYBRANÁ USTANOVENÍ	218
Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění platném k 1. 4. 2019.....	218

Pokyn GFŘ D-22.....	315
Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví	328
Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví	335
Příklady obsažené v publikaci	348

ÚVOD

Praktická publikace řeší v úvahu připadající právní, finanční a ekonomické firemní úkony v souvislosti s pořízením, evidováním, odpisováním, najímáním, technickým zhodnocováním, převodem i vyřazováním hmotného a nehmotného majetku. Obsahuje aktuálně platná příslušná ustanovení zákona o daních z příjmů včetně komentářů, názorů a výkladů i z jiných odborných zdrojů ke specifickým ustanovením, týkajícím se zejména odpisů hmotného i nehmotného majetku. V textu najdete i početní příklady řešící nejrůznější situace, které mohou při pořizování, odpisování i vyřazování majetku v praktickém životě nastat.

Vydání aktualizace publikace obvykle načasované na počátek kalendářního roku bylo opět i v letošním roce pozdrženo z důvodu očekávání schválení společné novely celkem deseti právních předpisů – zákonů, které řeší především oblast zdaňování, správy daní i institucí příslušných k této sféře ekonomického prostředí.

Přestože se jedná z pohledu zaměření této publikace o méně významné změny, autoři i nakladatelství raději vyčkali na okamžik, kdy zákon č. 80/2019 Sb., ze dne 12. března 2019, kterým se mění některé zákony v oblasti daní a některé další zákony, vyšel ve Sbírce zákonů, aby byla zajištěna aktuálnost znění publikace, deklarovaná zákonnou novelou pro období od 1. 4. 2019 do 31. 12. 2019.

Publikace je tedy vydána v momentálně platném znění a odborná veřejnost by měla ve vlastním zájmu sledovat další vývoj legislativy ve sledované problematice. Tento vývoj lze pohodlně sledovat i na webových stránkách *www.anag.cz*, které budou o všech relevantních změnách zájemce informovat.

květen 2019

Autoři a nakladatelství ANAG

2. Evidence v účetnictví

2.1 Pořízení majetku koupí za hotové

- a) nákup u dodavatele (v prodejně, od prodejce, od privátní osoby)
  - vyžádat od dodavatele doklad (daňový doklad v případě, že se jedná o plátce DPH),
- b) vystavení vlastního pokladního výdajového dokladu a případně dalších účetních dokladů (účetovací předpisy),
- c) proúčtování nákupu majetku:

Účetní operace	MD	D
nákup - náklady	042 (041)	211
nákup - DPH	343	211

- d) stanovení vedlejších pořizovacích nákladů (pokud připadají v úvahu) a jejich proúčtování obdobně jako u nákupu majetku,
- e) stanovení vstupní ceny majetku a termínu uvedení do užívání a proúčtování zařazení majetku do užívání:

Účetní operace	MD	D
zařazení do užívání	02. (01., 03.)	042 (041)

- f) vystavení karty majetku (inventární karty),
- g) zařazení majetku do odpisové skupiny (jen hmotný majetek), stanovení doby odpisování u nehmotného majetku,
- h) stanovení způsobu odpisování (daňového),
- i) stanovení účetního odpisového plánu,
- j) vyhodnocení rozdílů mezi účetními a daňovými odpisy.

2.2 Pořízení majetku na fakturu

- a) nákup u dodavatele
  - vyžádat od dodavatele fakturu (daňový doklad v případě plátců DPH),
- b) proúčtování nákupu:

Účetní operace	MD	D
došlá faktura (náklady)	042 (041)	321
DPH	343	321
úhrada faktury	321	221

Další činnosti daňového subjektu jsou stejné jako v kapitole II.2.1 d) až j), tj. u nákupu za hotové.

IV. VSTUPNÍ CENA

Jedním z rozhodujících faktorů pro bezchybné uplatňování odpisů je správné stanovení vstupní ceny, ze které se odpisy provádějí.

Co je vstupní cena, definuje § 29 zákona pro různé formy pořízení hmotného a nehmotného majetku.

1. Vstupní cena u majetku pořízeného úplatně

Zákon definuje, že vstupní cenou u majetku pořízeného úplatně, tedy koupí, je cena pořizovací. Cenu pořizovací definuje zákon o účetnictví jako cenu, za kterou byl majetek pořízen včetně nákladů s jeho pořízením souvisejících. Cena pořízení je cena dohodnutá nebo zaplacená dodavateli majetku, tedy taková, za kterou byl majetek ve skutečnosti nakoupen. Náklady související s pořízením majetku jsou v podstatě vedlejší pořizovací náklady, které ve svém důsledku zvyšují (pokud připadají v úvahu) pořizovací cenu majetku.

Součástí ocenění dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a technického zhodnocení s ohledem na povahu pořizovaného majetku a způsob jeho pořízení do doby uvedení do stavu způsobilého k užívání jsou zejména náklady na:

- a) přípravu a zabezpečení pořizovaného majetku, zejména odměny za poradenské služby a zprostředkování, správní poplatky, platby za poskytnuté záruky a otevření akreditivu, expertízy, patentové rešerše a předprojektové přípravné práce,
- b) úroky, zejména z úvěru, pokud tak účetní jednotka rozhodne,
- c) odvody za dočasné nebo trvalé odnětí zemědělské půdy zemědělské výroby a poplatky za dočasné nebo trvalé odnětí lesní půdy,
- d) průzkumné, geologické, geodetické a projektové práce včetně variantních řešení a rozpočtu, zařízení staveniště, odstranění porostu a příslušné terénní úpravy, clo, dopravné, montáž a umělecká díla tvořící součást stavby,
- e) licence, patenty a jiná práva využitá při pořizování majetku, nikoliv pro budoucí provoz,
- f) vyřazení stávajících staveb nebo jejich částí v důsledku nové výstavby. Zůstatkové ceny vyřazených staveb nebo jejich částí a náklady na vyřazení tvoří součást nákladů na novou výstavbu,

9.11 Vstupní cena po provedení technického zhodnocení nájemcem u odpisovatele při ukončení nájmu

Odpisuje-li technické zhodnocení nájemce, zvyšuje se vstupní cena (zůstatková cena) pronajatého majetku u odpisovatele (pronajímatele) v roce ukončení nájmu nebo zrušení souhlasu odpisovatele s odpisováním nájemcem, a to o:

- ▶ částku nepeněžního příjmu ve výši výdajů (nákladů) vynaložených nájemcem na najatém majetku se souhlasem pronajímatele nad rámec smlouveného nájemného a nehrazené vlastníkem (pronajímatelem) a oceněných zůstatkovou cenou, kterou by měl majetek při rovnoměrném odpisování bez zvýšení odpisu v prvním roce odpisování, nebo znaleckým posudkem,
- ▶ zůstatkovou cenu technického zhodnocení evidovanou u nájemce, je-li jím plněno nájemné.

Provede-li nájemce technické zhodnocení nad rámec smlouveného nájemného se souhlasem odpisovatele (pronajímatele) a neodpisuje-li je nájemce ani odpisovatel (pronajímatel), zvyšuje se vstupní (zůstatková) cena příslušného pronajatého majetku u odpisovatele (pronajímatele) v roce ukončení pronájmu o částku nepeněžního příjmu ve výši ocenění zůstatkovou cenou, kterou by měl majetek při rovnoměrném odpisování bez zvýšení odpisu v prvním roce odpisování, nebo podle znaleckého posudku. Po zvýšení vstupní (zůstatkové) ceny pokračuje odpisovatel (pronajímatel) v odpisování ze zvýšené vstupní ceny nebo ze zvýšené zůstatkové ceny. Tento postup se neprovádí, pokud dochází k ukončení nájmu z důvodu odkoupení najaté věci nájemcem, který zahrne zůstatkovou cenu jím odpisovaného technického zhodnocení do vstupní ceny.

10. Zvláštnost při pořizování nehmotného majetku

Nehmotný majetek může být vzhledem k jeho charakteru v řadě případů pořízen jen prostřednictvím práva užívání. V tomto případě do vstupní ceny vstupuje pořizovací cena práva užívání a zákon umožňuje v tomto případě tomu, kdo nabyl právo užívání za úplatu, provádět daňové odpisování, i když není skutečným vlastníkem nehmotného majetku.

Příklad 9

Alternativní možnost uplatnění výdajů ve skutečné výši nebo paušální částkou (procentem z příjmů) v průběhu odpisování

Majetek: kosmetický laserový přístroj

Odpisová skupina: 2

Pořízení: 2016

Vstupní cena: 151 600 Kč

Uplatňování výdajů ve skutečné výši: 2016, 2017, 2020

Uplatňování výdajů paušální částkou: 2018, 2019

Zrychlený odpis:

$$RO1 = \frac{VC}{K1} = \frac{151\,600}{5} = 30\,320 \text{ Kč}$$

$$RO2 = \frac{2 \times ZC}{K2 - 2 + 1} = \frac{2 \times 121\,280}{6 - 2 + 1} = 48\,512 \text{ Kč}$$

$$RO3 = \frac{2 \times ZC}{K2 - 3 + 1} = \frac{2 \times 72\,768}{6 - 3 + 1} = 36\,384 \text{ Kč}$$

(odpis zahrnut v paušálních výdajích)

$$RO4 = \frac{2 \times ZC}{K2 - 4 + 1} = \frac{2 \times 36\,384}{6 - 4 + 1} = 24\,256 \text{ Kč}$$

(odpis zahrnut v paušálních výdajích)

$$RO5 = \frac{2 \times ZC}{K2 - 5 + 1} = \frac{2 \times 12\,128}{6 - 5 + 1} = 12\,128 \text{ Kč}$$

Rekapitulace odpisů

Rok	Zůstatková cena na počátku období	Roční odpis	Zůstatková cena na konci období
2016	—	30 320	121 280
2017	121 280	48 512	72 768
2018	72 768	0	36 384
2019	36 384	0	12 128
2020	12 128	12 128	0
Celkem		90 960	

Pokud poplatník uplatní výdaje paušální částkou (procentem z příjmů) podle § 7 odst. 7 zákona (tyto výdaje zahrnují i případné odpisy majetku), nejedná se o přerušeni odpisování.

2. Způsoby odpisování

Zákon zná následující způsoby odpisování:

- ▶ rovnoměrné odpisování podle § 31 zákona,
- ▶ zrychlené odpisování podle § 32 zákona,
- ▶ časové odpisování pronajímaného hmotného movitého majetku formou leasingu (již jen pro smlouvy uzavřené do 31. 12. 2007),
- ▶ časové odpisování u některého dalšího majetku,
- ▶ časové odpisování technického zhodnocení nemovité kulturní památky,
- ▶ časové odpisování matric, zápustek, forem modelů a šablon,
- ▶ časové odpisování nehmotného majetku,
- ▶ časové odpisování technického zhodnocení nehmotného majetku,
- ▶ časové odpisování práva užívání,
- ▶ odpisování dospělých zvířat a jejich skupin,
- ▶ účetní odpis dlouhodobého nehmotného majetku,
- ▶ mimořádné odpisy podle § 30a zákona,
- ▶ odpisy hmotného majetku využívaného k výrobě elektřiny ze slunečního záření,
- ▶ odpisy komponentního odpisování.

Jako pomoc při řešení důsledků krize byly do zákona na přechodnou dobu včleněny mimořádné odpisy podle § 30a zákona, které jsou blíže rozvedeny v samostatné kapitole VIII.3.

K jednotlivým způsobům odpisování dále podrobněji.

2.1 Rovnoměrné odpisování (§ 31 zákona)

Při rovnoměrném odpisování se stanoví odpisy hmotného majetku (a nehmotného majetku evidovaného v majetku do 31. 12. 2000) za dané zdaňovací období ve výši jedné setiny součinu vstupní ceny a přiřazené roční odpisové sazby:

$$RO = \frac{VC \times OS}{100}$$

kde: *RO* - roční odpis,
VC - vstupní cena,
OS - roční odpisová sazba.

X. LIKVIDACE MAJETKU

1. Zůstatková cena

Zákon definuje zůstatkovou cenu pro daňové účely jako rozdíl mezi vstupní cenou hmotného a nehmotného majetku a celkovou výší odpisů z tohoto majetku, a to i tehdy, když do výdajů na zajištění zdanitelných příjmů zahrnul poplatník pouze poměrnou část odpisů nebo uplatňoval v některých zdaňovacích obdobích výdaje procentem z příjmů. Odlišně se postupuje, pokud poplatník nevyužije v určitém zdaňovacím období možnost uplatnit daňové odpisy v plné výši u rovnoměrného odpisování. Za takové období se odečte pouze skutečně uplatněná část odpisů. Zůstatková cena se tedy mění s časem a hodnotou uplatněných odpisů v daném časovém okamžiku. Zůstatková cena se tedy pohybuje v rozmezí mezi vstupní cenou a nulou.

2. Ukončení odpisování

Odpisování majetku zpravidla končí v okamžiku, kdy celková suma uplatněných odpisů dosáhne hodnoty vstupní ceny, tj. po uplynutí stanovené doby odpisování. V tomto případě v posledním roce odpisování je třeba porovnat vypočtenou výši odpisů a zůstatkovou cenu, neboť přesáhne-li vypočtená výše odpisů zůstatkovou cenu, lze odpis uplatnit pouze do výše zůstatkové ceny.

Odpisování může skončit i v průběhu doby odpisování, tzn. že ukončení odpisování zde závisí na vůli daňového subjektu, který se rozhodne přestat využívat majetek pro dosahování příjmů. Důvodů zde může být celá řada, například opotřebení majetku, morální zastarání, přechod na jinou výrobu, ukončení určité výroby, rozdělení obchodní korporace atd. Zde je třeba prověřit, zda majetek byl v evidenci majetku na počátku daného zdaňovacího období, což je podmínkou pro uplatnění jedné poloviny ročního odpisu. Po vypočtení jedné poloviny ročního odpisu je opět třeba provést porovnání výše vypočteného odpisu a zůstatkové ceny. Rovněž zde nelze připustit, aby celkově uplatněné odpisy přesáhly ve svém souhrnu vstupní cenu hmotného či nehmotného majetku.

Příklad 36**Odpisování majetku odcizeného neznámým pachatelem**

Majetek: televizní přijímač

Odpisová skupina: 2

Pořízení: 2018

Vstupní cena: 88 299 Kč

Odcizení: 2019 podle potvrzení Policie ČR neznámým pachatelem

Zrychlený odpis:

$$RO1 = \frac{VC}{K1} = \frac{88\,299}{5} = 17\,660 \text{ Kč}$$

$$RO2 = \frac{2 \times ZC}{K2 - 2 + 1} : 2 = \frac{2 \times 70\,639}{6 - 2 + 1} : 2 = 14\,128 \text{ Kč}$$

Rekapitulace odpisů

Rok	Zůstatková cena na počátku období	Roční odpis	Zůstatková cena na konci období
2018	–	17 660	70 639
2019	70 639	14 128	56 511

V okamžiku odcizení je třeba hmotný majetek vyřadit, tzn. že je možno uplatnit pouze polovinu ročního odpisu. Zůstatkovou cenu 56 511 Kč lze zahrnout do nákladů (výdajů) pouze v případě odcizení majetku neznámým pachatelem po obdržení potvrzení orgánů Policie ČR.

V případě, že je pachatel zjištěn, lze do nákladů (výdajů) zahrnout zůstatkovou cenu pouze do výše náhrady škody, pokud ji poplatník uplatní na pachateli.

Nenulovou zůstatkovou cenu za předpokladu, že se nejedná o darování, dobrovolný bezúplatný převod či škodu, lze zahrnout plně do daňově uznatelných nákladů u:

- pěstivalských celků, trvalých porostů a zvířat (kategorie hmotného majetku) při jejich vyřazení,
- prodaného nebo zlikvidovaného hmotného majetku a nehmotného majetku, který lze odpisovat, v případě vypořádání hmotného majetku při zániku práva stavby se postupuje obdobně,
- hmotného majetku předaného povinně bezúplatně podle zvláštních předpisů. Tato zůstatková cena se ale musí snížit o přijaté dotace na pořízení takového majetku.

4. Nájemné při postoupení finančního leasingu

Je-li předčasně ukončena leasingová smlouva, ať již ze strany najímatele, či nájemce, a dojde-li bezprostředně k uzavření nové smlouvy s novým účastníkem, nastává ve skutečnosti postoupení smlouvy, tj. převod práva. To znamená, že nedochází ke zrušení leasingové smlouvy, a v případě, že budou zachovány všechny podmínky leasingové smlouvy při převodu na nového účastníka, posuzuje se leasing tak, jako by ke změně nedošlo. Nový účastník – postupník musí být poplatníkem daně z příjmů a majetek musí být pořizován za účelem podnikání.

Za výše uvedených podmínek se částka převyšující poměrnou výši úplaty zaplacené původním nájemcem a uznané do daňových nákladů, bude-li uhrazena postupníkem – novým účastníkem, považuje za:

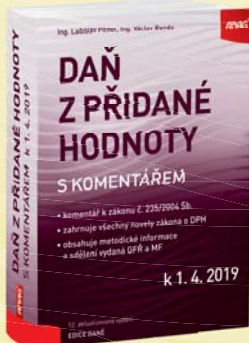
- ▶ daňový výdaj původního účastníka do výše příjmů plynoucích z postoupení leasingové smlouvy – úhrady za postoupení či úhrady neuplatněné části úplaty,
- ▶ daňový výdaj u nového účastníka ve výši odpovídající poměrné části předplacené úplaty na zbývající dobu finančního leasingu.

Rozdíl, o který částka hrazená postupníkem (novým účastníkem) postupiteli (původnímu účastníku), neboli také odstupné, při změně osoby účastníka podle smlouvy o finančním leasingu hmotného majetku převyšuje částku úplaty připadající u postupitele na zbývající dobu finančního leasingu sniženu o úplatu jím hrazenou najímately v souladu se smlouvou, nelze promítnout do daňově uznatelných výdajů (nákladů). Je však možné toto odstupné následně zahrnout do vstupní ceny pořízeného majetku a do daňových výdajů (nákladů) ji promítnout formou odpisů jiného majetku.

Pokud se převede smlouva o finančním leasingu za jiných podmínek, již se nejedná o postoupení, ale o zrušení původní smlouvy se všemi důsledky pro účastníka a o uzavření další zcela nové smlouvy o finančním leasingu.

MĚSÍČNÍK
MZDOVÁ ÚČETNÍ

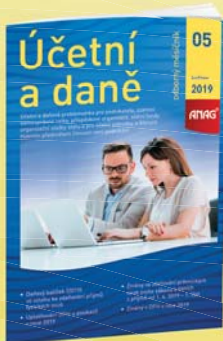
EDICE
DANĚ

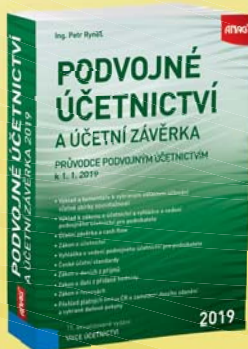
DVOUMĚSÍČNÍK
PRAKTICKÁ PERSONALISTIKA

EDICE
DANĚ

MĚSÍČNÍK
ÚČETNÍ A DANĚ

EDICE
ÚČETNICTVÍ

9 788075 4542199
Doporučená cena 389 Kč